

Preek over Kolosse 3:12-17

Broeders en zusters, gemeente van onze Here Jezus,

Ik weet nog goed dat het in mijn jonge jaren zo was - en ik denk dat dit voor velen van u herkenbaar is - dat je op zondag je mooiste kleren aanmoest. Die kleren werden apart gehouden, die mocht je niet naar school aan, die waren voor de zondag. Nu behoorde ik tot dat deel van de christenheid dat wel op zondag mocht buitenspelen, maar dan moesten de nette kleren eerst weer omgeruild worden voor m'n doordeweekse plunje. Mijn ouders vonden het belangrijk hoe je er bij liep op zondag. Toen wij later als puberjongens ons niet meer wilden schikken naar deze traditie was dat ook een doorn in het oog van m'n ouders. Ik en m'n broers werden op zondagmorgen dan ook wel weer eens naar boven gestuurd als we in een valse spijkerbroek met allerlei lappen op het achterwerk naar beneden kwamen. Want wat je aantrekt is belangrijk. Nu vonden wij dat als tieners ook wel, je was heel druk met de vraag hoe je erbij liep, maar we hadden er een duidelijk andere mening over dan onze ouders.

Wat trek je aan? Daar gaat het bijbelgedeelte van vanmorgen ook over. De tekst zegt: *doet dan aan.....*

Dit bijbelvers is een citaat uit een brief van de apostel Paulus. Hij schreef die brief ooit aan de kerk in Kolosse – een stad in het westen van Klein-Azië - en hij gebruikt in die brief de beeldspraak van het uittrekken van je oude kleren en het aandoen van nieuwe kleren. En die beeldspraak gebruikt hij om uit te leggen wat er met je gebeurt als je christen wordt. De bijbel gebruikt daar verschillende omschrijvingen voor. Sommige woorden zult u wel herkennen. Bekeren: dat betekent zoiets als je omkeren. Je keert je af van je vroegere levenswandel en je gaat nu een andere weg. Wedergeboorte: opnieuw geboren worden, dat betekent zoiets als een totaal nieuw leven beginnen. Nu gebruikt Paulus het beeld van omkleden, oude kleren uitdoen, nieuwe kleren aandoen.

Paulus zegt dus dat de mensen in Kolosse zich moeten omkleden. Het gaat hier niet letterlijk over je kleding, maar over de vraag hoe je leven er uit ziet. En in dat opzicht zegt Paulus hetzelfde tegen de gemeente van Kolosse als mijn moeder vroeger tegen ons zei: *zoals je er nu bij loopt dat kan niet. Er moet iets veranderen.*

Uit die oude boel!

Ja maar, wat is er dan mis met m'n oude kleren? Die oude kleren horen bij het leven zonder God. Net zoals mijn oude kleren volgens mijn ouders niet pasten bij de zondag, maar hoorden bij het doordeweekse leven, zo horen die oude kleren, waar Paulus het over heeft, niet bij het leven van een christen. De mens is immers geschapen om met God in relatie te leven en daaruit vloeit voort dat hij leeft naar de bedoelingen van God.

Zo staat dat ook geschreven over de eerste mensen: zij wandelden met God in het paradijs. De mens was bedoeld als beeldrager, als ambassadeur van God. Hij mocht in zijn handel en wandel laten zien wie God is, door te leven naar Gods bedoelingen en God zou als het ware waar te nemen zijn in wat de mens doet en zegt. Op die manier mocht de mens als onderkoning heersen over de aarde, de aarde be-heer-en, zoals de Heer het had bedoeld. De Enige aan wie hij verantwoording verschuldigd was, is God. U weet dat de mens op dit punt de mist is ingegaan. In plaats van God te vertegenwoordigen is de mens zijn eigen weg gegaan. Hij kwam in opstand en sleurde al zijn nakomelingen mee in zijn val. Dit is wat de bijbel zonde noemt. Zonde is niet in de eerste plaats allemaal slechte dingen doen, zonde is dat je niet leeft volgens je bestemming. En je bestemming is in contact met God leven, Zijn ambassadeur zijn, Hem vertegenwoordigen. En hoe verder je nu bij God vandaan leeft, hoe meer kans er bestaat dat je leefwijze ernstig in strijd is met zijn goede bedoelingen. Maar je kunt ook een bovenste-beste-brave burger zijn, maar toch zonder dat je met God in contact leeft. En dat maakt je dan toch tot iemand die zijn bestemming mist, en dus een zondaar is. Dat vinden mensen niet leuk om te horen. Ook omdat we bij een zondaar meteen aan een slechterik denken. Maar in bijbelse zin is iedereen die niet met God leeft een zondaar. Je kunt dan in de ogen van de mensen een keurig mens zijn, in Gods ogen ben je zondaar want je leeft van Hem gescheiden.

Door die scheiding die er tussen God en mens is ontstaan is het voor een mens in eeuwigheid onmogelijk om weer met God in het reine te komen. God en mens zitten op verschillende golflijnen. God is voor de mens niet meer waar te nemen. God kan alleen maar waarneembaar worden als Hij zichzelf bekend maakt. Je zou kunnen zeggen, de mens sjuwt in vieze oude kleren rond, zonder dat hij zelf in staat is om die te vervangen of te verschonen. Herstel in relatie is alleen mogelijk als er

van bovenaf wordt ingegrepen. En daarmee komen we bij de kern van de christelijke boodschap. Dat wat de mens zelf niet kon heeft God gedaan. Belangrijk punt. Dat er weer contact is tussen God en mens is aan God te danken. Hij wilde weer waarneembaar zijn voor de mens. Hij wilde zich laten kennen. Hij wilde zich in Zijn hart laten kijken en het verbroken contact herstellen. Daar achter schuilt een diepe passie voor mensen, een Vaderhart dat uitgaat naar zijn geliefde kinderen. En om herstel mogelijk te maken is God heel ver gegaan. God is als het ware uit de verborgenheid tevoorschijn gekomen. God, die voor ons met onze zintuigen niet waar te nemen is - we kunnen Hem niet zien, we kunnen Hem niet horen, we kunnen Hem niet aanraken – is in onze wereld gekomen! Dat is Kerst! God was bereid Zijn hemelse positie op te geven en zich als Schepper door zijn schepsels te laten vernederen. Hij wist waar het op uit zou lopen, maar Hij koos ervoor om die vernederende weg te gaan. Want alleen via die weg was er weer herstel mogelijk. Ga maar na, Jezus, over Hem hebben we het, de Koning, werd na z'n geboorte in een voerbak, een dierentrog gelegd. Hij was nog maar goed en wel geboren of Hij moest vluchten voor een andere koning die bang was voor concurrentie. En toen Hij in het openbaar ging optreden werd Hij, hoewel Hij alleen maar absoluut goed deed, voor gek verklaard door z'n eigen broers en zussen, En de bevolking van Nazareth, z'n dorpsgenoten nota bene, wilde Hem van een rotswand gooien, En vlak voor z'n gevangenneming verraadde de ene vriend Hem, en een andere vriend ontkende doodleuk dat hij bij Hem hoorde, en tenslotte lieten alle vrienden Hem in de steek en werd Hij door z'n Joodse volksgenoten naar het kruis geschreeuwd, waaraan Hij een afschuwelijke marteldood stierf. Jezus' leven leek één grote afgang. En die weg is Hij vrijwillig gegaan.

Maar drie dagen later stond de hele stad Jeruzalem op z'n kop. Want deze Jezus, die een grote verliezer leek, bleek de grote Overwinnaar te zijn over de dood. Jezus leeft! Meer dan 500 mensen konden getuigen van het feit dat ze Hem gezien hebben. Wil je nog meer bewijs? En dit is nu wat we Evangelie, Goed Nieuws noemen. Jezus stierf aan het kruis en nam de straf op zich voor onze rebellie. Dat is één belangrijke kant van onze bevrijding. Om bij het beeld van 'kleding' te blijven: hij neemt onze oude kleding van ons af. Maar met zijn opstanding uit de dood verwierf Hij voor ons een nieuw leven. Hij schonk ons nieuwe kleren, zeg maar. Zo zou je het hele Evangelie simpel kunnen samenvatten. Jezus neemt ons oude zootje van ons

mee naar het kruis, en biedt ons een geweldig nieuw leven aan. Het is wat Luther al ooit 'de vrolijke ruil' noemde. Laatst kwam ik een kinderliedje tegen en dat verwoordt het zo heerlijk simpel. Het heet 'zullen we ruilen':

*Zullen we ruilen, jouw onrust voor Mijn vrede
Zullen we ruilen, Mijn toekomst voor jouw verleden
Zullen we ruilen, Mijn liefde voor jouw angst
en weet je Mijn liefde duurt het langst*

*Zullen we ruilen, Mijn troost voor jouw verdriet
Zullen we ruilen, dan geef Ik in je hart een lied
Zullen we ruilen, hé, wat vind jij daar van?
Zullen we ruilen, zodat jij weer zingen kan*

*Zullen we ruilen, al zit je nog zo in de knoop
Zullen we ruilen, dan geef Ik jou weer nieuwe hoop
Zullen we ruilen, dan maken wij een nieuwe start
Zullen we ruilen, geef Me dan je hart.*

Zullen we ruilen: Jezus jouw oude kleren, jij Zijn nieuwe kleren. Trek ze maar aan. Dan wordt Zijn bedoeling met jouw leven weer zichtbaar. Dan ben je weer Zijn ambassadeur. Met die nieuwe kleren aan wordt Jezus zichtbaar in je leven. Er zijn gelovige mensen die vaak op de helft blijven staan. Ze geloven met heel hun hart dat Jezus aan het kruis stierf om het weer met God in orde te maken, maar ze vergeten dan dat er ook weer nieuwe kleren zijn. God wil niet alleen het oude – wat er niet hoort – van je afnemen, alsof het een doel op zich is. Nee, Hij wil het oude van je afnemen, met als doel dat Hijzelf weer zichtbaar mag worden in je leven. Je wordt niet gered om gered te zijn, maar je wordt gered om Gods beeld te worden. En het lijkt er wel op dat Paulus die kerk in Kolosse daar ook op wil wijzen. Mensen, laat nu ook zien dat het goed is tussen God en jullie. Laat die nieuwe kleren zien. Waarom?

vs. 12: *Omdat jullie Gods uitverkoren heiligen en geliefden zijn....* God heeft ons uitverkoren. Dat we uitverkoren zijn, daar moeten we niet over theologiseren. Wie is wel uitverkoren en wie niet? Het staat er als een feit. Het is je troetelnaam: jij bent

Gods uitverkoren heilige en geliefde....

Dat betekent dus heel simpel dat het initiatief voor de bevrijding van de mens in de hemel ligt. Het is bij God begonnen. Nogmaals, nog even voor alle duidelijkheid: het gaat hier dus niet om een voorkeursbehandeling of zo, de een wel de ander niet. Nee, God doet de eerste stap en zegt nu tegen ieder van ons: zullen we ruilen? Jezus jouw oude kleren en jij Zijn nieuwe kleren! Dat is het aanbod. En wie daarop reageert wordt in de bijbel een heilige genoemd. Ook weer zo'n woord dat in de volksmond vaak een andere betekenis heeft gekregen. Wij denken vaak aan een heilig boontje. Een brave Hendrik. Maar een heilige is gewoon het tegenovergestelde van een zondaar. Een zondaar leeft niet volgens zijn bestemming, een heilige is apart gezet om volgens zijn bestemming te leven. Dat is alles. Gelovige mensen worden in de bijbel heiligen genoemd, ongelovige mensen zondaars. Ik hoor ook gelovige mensen nog wel eens zeggen dat ze zondaars zijn, dan snap ik wel wat ze bedoelen, maar het klopt eigenlijk niet. Gelovige mensen zijn heiligen zegt vs. 12. Al zondigen we nog steeds, we zijn heiligen. Heiligen die zich kleden met nieuwe kleren. Paulus noemt in ons tekstgedeelte een paar van die kledingstukken: innig medeleven, goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid, geduld, vergevingsgezindheid.

Over ieder kledingstuk is een heleboel te zeggen, maar vs. 14 vat het heel mooi samen: *En doet bij dit alles de liefde aan, als de band der volmaaktheid.*

Paulus blijft hier bij dat beeld van kleding. Die band die u tot een volmaakte eenheid maakt slaat op de riem, de gordel, die alle kledingstukken bij elkaar houdt. De finishing touch. Alle kledingstukken die ik opnoemde, al die eigenschappen die horen bij het ambassadeur zijn van God in deze wereld, moeten voortkomen uit liefde. Ook over dat woordje liefde wil ik nog even wat zeggen.

Het Griekse woord dat de bijbel gebruikt is namelijk iets totaal anders dan de 'vlinders in de buik' of het verliefde gevoel waar het in veel films en popsongs over gaat. Liefde is in de bijbel een keuze, een wilsbeslissing. Een keuze die zijn uitwerking vindt in daden van opoffering. En die liefde komt het sterkst tot uiting in de grootste daad van zelfopoffering aller tijden. Jezus gaf zijn koninklijke positie in de hemel op en verscheen als Joodse timmerman onder de mensen, Hij stierf de martelaarsdood aan het kruis om zodoende de prijs te betalen voor onze verlossing. En het is die liefde die God ook graag zichtbaar ziet worden in ons leven. Die

bereidheid van Jezus om niet voor eigen welzijn te gaan, maar voor het welzijn van de ander.

Die gezindheid wil Paulus graag zien in die kerk van Kolosse. In het leven onderling in de gemeente, maar ook in de gezinnen van de gelovigen. En ook in huwelijken. En omdat het in de bijbel is opgenomen, mogen we er ook van overtuigd zijn dat het Gods bedoeling is voor ons gemeentelven en gezinsleven. Prachter hoor, vinders in je buik, maar in de eerste plaats gaat het om een radikale keus voor elkaar, je kiest ervoor om de ander te dienen en trouw te blijven. Je kiest ervoor om niet je eigen belang voor op te zetten, maar het belang van de ander. Dat is de liefde die God typeert. God kiest ervoor om ons mensen lief te hebben, God kiest ervoor om jullie lief te hebben! God kiest ervoor om jullie te vergeven. Kies er dan ook voor om elkaar lief te hebben, kies er dan ook voor elkaar te vergeven. Kies er dan ook voor om het belang van de ander voor te laten gaan op jouw belang. Liefde is een keuze, maar liefde is ook een belofte. We kunnen er van op aan dat Gods liefde er voor ons is, omdat Hij het ons beloofd heeft.

En dat mag zekerheid geven. En het is goed om dat nog maar weer eens tegen elkaar te zeggen aan het begin van een nieuw jaar. Die liefde en trouw van God zal er ook in het nieuwe jaar zijn. Een zekerheid die niet gebaseerd is op mijn 'fijne gevoelens voor God' maar op Gods belofte van liefde en trouw aan ons. En die liefde wil God nu graag terug zien in ons leven. Dat zijn die nieuwe kleren. En nu kunnen we wel op deze nieuwjaarsdag tegen elkaar gaan zeggen dat we vreselijk ons best gaan doen om elkaar in liefde en trouw te dienen. Maar ik ben bang dat dan het zelfde gebeurt als vroeger met m'n schoolschriften. Als je een nieuw schrift kreeg op school, dan nam ik me altijd voor om in dit schrift niet te knoeien, maar altijd netjes te schrijven. Op de eerste bladzijde lukte dat ook nog wel, maar hoe verder je bladerde hoe minder er weer van terecht kwam. Zo is het met onze voornemens ook vaak. En zeker met onze voornemens om nu ècht als christen te gaan leven. Volgens mij beginnen we dan aan de verkeerde kant en wordt het weer doe-het-zelven.

We moeten niet vreselijk ons best gaan doen, om Gods liefde zichtbaar te maken. We mogen erop vertrouwen, dat als we met God in contact leven, dat Hij Zijn liefde in ons zichtbaar maakt. Die nieuwe kleren die we mogen aantrekken schenkt Hij ons.

Zijn werk in ons. Dat is het geheim. Ons voornemen moet niet zijn dat we in eigen kracht christelijk leven, maar dat we op Christus afgestemd zullen zijn. En als we Hem zoeken, biddend, met een open bijbel, met een ontvankelijk hart, dan wordt dat grote wonder zichtbaar.

Jezus, die zich volledig overgaf voor de gemeente, de gemeente die zich volledig in dienst stelt van Jezus, de gemeente die zich in dienst stelt van elkaar. Daar mogen we ons ook in het nieuwe jaar naar uitstrekken. En dat kan alleen met een stel nieuwe kleren aan. Prachtige kleren bijeengehouden door die band van liefde. Die band mag ons ook in het nieuwe jaar samenbinden als de band der volmaaktheid.

Amen.

December 2013

G.P. Hartkamp

Wapenveld